

Begrippenlijst ikv (milieuhygiënisch) waterbodemonderzoek en -sanering

Ten behoeve van de regelgeving integraal waterbeleid is een begrippenlijst opgesteld (http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2016-2021/documenten/achtergronddocumenten/Begrippen_Termen.pdf/view). Deze lijst bevat ook voor onderliggende thematiek relevante begrippen met betrekking tot waterbodems en de waterloop en zijn omgeving in het algemeen. De relevante begrippen zijn overgenomen in onderstaande lijst ten einde uniformiteit te bekomen (aangeduid met DIW: Decreet Integraal Waterbeleid).

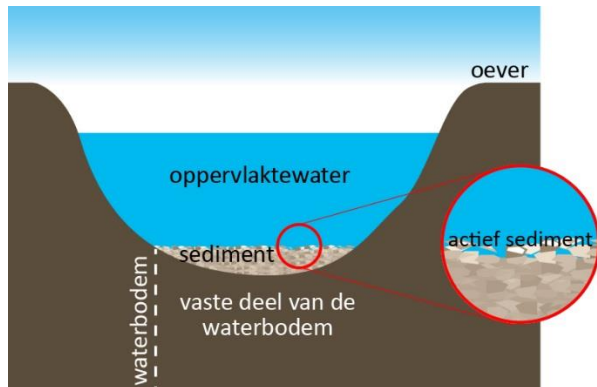
1. Algemene definities

- **waterbodem** (DIW): de bodem van een oppervlaktewaterlichaam die altijd of een groot gedeelte van het jaar onder water staat;
- **oppervlaktewaterlichaam** (DIW): een onderscheiden oppervlaktewater, zoals een meer, een wachtbekken, een spaarbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een overgangswater, of een deel van een stroom, rivier, kanaal of overgangswater;
- **oppervlaktewater** (DIW): binnenwateren, met uitzondering van grondwater;
- **bevaarbare waterlopen**: de waterlopen opgenomen in het Koninklijk Besluit van 5 oktober 1992 tot vaststelling van de lijst van de waterwegen en hun aanhorigheden, overgedragen van de Staat aan het Vlaamse Gewest;
- **onbevaarbare waterlopen**: de waterlopen die door de regering niet in het KB van 5 oktober 1992 zijn opgenomen (niet als bevaarbare waterlopen worden gerangschikt) vanaf hun punt van oorsprong of van klassering, namelijk vanaf het punt waarop zij een deelbekken van meer dan 100 ha bezitten (Wet Onbevaarbare waterlopen). (onbevaarbare waterlopen van 1ste, 2de e, 3de categorie en niet geklasseerde onbevaarbare waterlopen);
- **lineaire waterlopen**: oppervlaktewateren waarvan de lengte aanzienlijk groter is dan de breedte (grachten, beken, rivieren, kanalen, ...);
- **niet-lineaire wateroppervlakken**: oppervlaktewateren waarvan de lengte niet beduidend groter is dan de breedte (vijvers, meren, wachtbekkens, spaarbekkens, havens, dokken ...);

2. Ruimtelijke afbakening

De verticale opbouw van een waterbodem is gevisualiseerd in figuur 1.

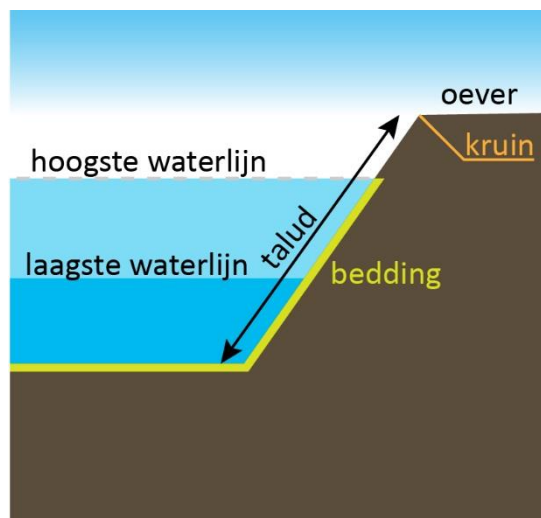
- **sediment:** een mengsel van fijne anorganische en organische deeltjes dat uit de waterkolom is bezonken en dat op de bodem een laag vormt (sedimentlaag)
- **actief sediment:** top van de sedimentlaag waarin processen plaatsvinden in uitwisseling met het oppervlaktewater;
- **vaste deel van de waterbodem:** het van nature aanwezige geconsolideerde deel van de bodem van het oppervlaktewaterlichaam, eigen aan de regio waarin het oppervlaktewaterlichaam zich bevindt;

Figuur 1

De horizontale opbouw van de omgeving van een waterbodem is gevisualiseerd in figuur 2.

- **bedding (DIW):** een rivier of een beek stroomt in haar bedding
- **talud (DIW):** strook land binnen de bedding van een oppervlaktewaterlichaam vanaf de bodem van de bedding tot aan het begin van het omgevende maaiveld of de kruin van de berm;
- **kruin:** de bovenste rand van het talud, zijnde het knikpunt waar het schuine talud eindigt en het horizontale deel van de omgeving landinwaarts begint;
- **oever:** landstrook vanaf de kruin van de berm en verder landinwaarts over een arbitrair vastgelegde breedte
- **overstromingsgebied (DIW):** door bandijken, binnendijken, valleiranden of op andere wijze begrensd gebied dat op regelmatige tijdstippen al dan niet op gecontroleerde wijze overstroomt of kan overstromen en dat als dusdanig een waterbergende functie vervult of kan vervullen;

Figuur 2

3. Verspreiding van sediment

- **baggerspecie** (DIW): bodemmateriaal dat afkomstig is van het verdiepen, verbreden of onderhouden van bevaarbare waterlopen die behoren tot het openbare hydrografische net, of van de aanleg van nieuwe waterinfrastructuur, met inbegrip van kanalen, havens en dokken;
- **ruimingspecie**: bodemmateriaal dat afkomstig is van het verdiepen, verbreden of onderhouden van onbevaarbare waterlopen die behoren tot het openbare hydrografische net, of andere onbevaarbare waterlopen en waterlichamen;
- **overstromingssediment**: Overstromingssediment is afgezet sediment dat achterblijft na een overstroming buiten de bedding.

4. Bemonstering

- **mengstaal**: staal bekomen door het opmengen van verschillende deelstalen uit een afgebakende bemonsteringszones
- **clusterstaal**: staal bekomen door het opmengen van enkele deelstalen uit een gelimiteerde zone rondom een monsternemingspunt
- **puntstaal**: staal bekomen door het nemen van 1 staal op een bepaald monsternemingspunt en bepaalde diepte
- **monsternepunt**: een geografisch punt ter hoogte van de waterloop, gekenmerkt door een welbepaalde X- en Y-coördinaat, alwaar in verticale richting een of meerdere monsternemingen (deelmonsters) worden uitgevoerd.
- **boorpunt**: een geografisch punt ter hoogte van de oever of het overstromingsgebied, gekenmerkt door een welbepaalde X- en Y-coördinaat, alwaar in verticale richting een of meerdere monsternemingen (deelmonsters) worden uitgevoerd.